

*Драгомирова Юлія Василівна,
аспірантка кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівний – д.ю.н., проф. Форманюк В. І.*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ БАТЬКІВСЬКИХ ПРАВ ПІСЛЯ РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ

Питання здійснення батьківських прав після розірвання шлюбу є достатньо актуальним у наш час. Так як у нашій країні дуже високий відсоток розлучень, а у більшості сімей є діти і, як наслідок цього постає питання з ким із батьків залишиться дитина і в якому порядку другий батько братиме участь у вихованні та утриманні дитини.

Цьому питанню приділяли і приділяють увагу такі вчені: Л. М. Баранова, В.І. Борисова, О.М. Калітенко, Р.О. Стефанчук, З.В. Ромовська, Є.О. Харитонов, Ю.С. Червоний та інші дослідники.

Згідно статті 141 Сімейного кодексу України [1] зазначається, що матір та батько мають рівні права та обов'язки щодо дитини, незалежно від того, чи перебувають вони у шлюбі між собою. Але все ж таки є деяке обмеження цих прав, яке виражається у рішенні подружжя чи суду щодо визначення місця проживання дитини з одним із батьків.

Мирним шляхом питання про проживання і виховання дитини після розлучення вирішити можна шляхом мирних переговорів та досягнення домовленостей. В цьому випадку можна укласти нотаріально завіреним договір щодо здійснення батьківських прав та виконання обов'язків тим з них, хто проживає окремо від дитини, а також встановити місце проживання дитини та порядок її утримання.

Сімейним кодексом України [1], а саме у статті 160 встановлено, що місце проживання дитини, яка не досягла 10 років, визначається за згодою батьків. Місце проживання дитини, яка досягла 10 років, визначається за спільною згодою батьків та самої дитини. Якщо батьки проживають окремо, місце проживання дитини, яка досягла 14 років, визначається нею самою. Спир між батьками щодо місця проживання дитини може вирішуватись або органом опіки та піклування або судом. Під час вирішення цього спору до уваги будуть братись такі істотні значення як: особиста прихильність дитини до кожного з них, ставлення батьків до виконання своїх обов'язків, вік дитини, стан її здоров'я та інші обставини. При цьому орган, який займається цим питанням не можуть передати дитину для проживання з тим із батьків, який не має самостійного доходу, зловживає спиртними та наркотичними засобами, а також той хто зможе зашкодити дитині своєю аморальною поведінкою.

Спори, які визначають місце проживання малолітньої дитини можуть розглядатися неодноразово, так як умови виховання можуть змінюватися в залежності від різних обставин. Суд не може відмовити у відкритті провадження з тієї причини, що такий спір вже був предметом спору.

На практиці дитина найчастіше залишається з матір'ю, яка може чинити перешкоди у вільному спілкуванні дитини із батьком, бачитися з нею, не дає можливості брати участь у вихованні дитини. Статтею 158 Сімейного кодексу України [1] закріплено право того з батьків, хто проживає окремо, звертатися із заявою до органу опіки та піклування з метою визначення способу участі у вихованні та спілкуванні з дитиною. Оцінивши умови життя батьків, їх ставлення до дитини, та інші обставини, орган опіки та піклування визначає способи участі у вихованні дитини та спілкування з нею батька. Однак, таке рішення не має такої ж юридичної сили як і рішення суду.

Якщо ж, все таки, право на спілкування з дитиною і далі порушується батько має право звернутися до суду. Суд розглянувши справу визначає способи участі одного з батьків у вихованні дитини, місце та час їх спілкування. Якщо, не дивлячись на рішення суду, яким встановлено графік спілкування батька з дитиною, відбувається перешкоджання дотриманню встановленого порядку та графік спілкування з дитиною, то потрібно звернутись до виконавчої служби з метою примусового виконання рішення суду. У випадках, коли і виконавча служба не зможе допомогти в цій ситуації, то слід звертатись до правоохоронних органів з поданням про притягнення до відповідальності за умисне невиконання рішення суду.

Коли матір продовжує незаконно обмежувати спілкування дитини з батьком, то той має право відповідно до статті 159 Сімейного кодексу України [1] подати позов до суду про встановлення місця проживання дитини з ним.

Якщо в сім'ї декілька дітей, може виникнути ряд складнощів, коли потрібно визначити місце подальшого проживання більш ніж однієї дитини, тобто сестер та / чи братів. Як правило, суд приймає рішення про поділ братів і сестер лише у виняткових ситуаціях. Рішення про їх роздільному проживанню в більшості випадків суперечить інтересам дітей і перешкоджає їх нормальному розвитку.

Щоб прийняти об'єктивне рішення, відповідно з яким не затискалися права та інтереси дітей, суд з'ясовує, як себе вів кожен із батьків до початку розгляду справи.

Як правило суд приймає рішення на користь того з батьків, який не тільки дбав про своїх дітей до початку розгляду справи, але ще і зміг підійти делікатно до вирішення виниклих проблем під час суперечки.

Тому, самим оптимальним варіантом подальшої участі батьків у вихованні дітей під час розлучення є вирішення цього питання мирним шляхом та за взаємною згодою обох із батьків. Адже в будь-якому випадку розлучення батьків для дитини є психічною травмою, аби дитина не хвилювалась і не переймалась потрібно ці питання вирішувати мирними шляхами.

Література:

1. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21 – 22. – Ст. 135.

*Іванов Андрій Валентинович,
аспірант 4 року навчання кафедри цивільного права
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н, доцент Адамова О.С.*

ГАРАНТУВАННЯ ПРАВА СІМ'Ї НА ЖИТЛО ЧЕРЕЗ ЗАСТОСУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕВЕЛОПМЕНТУ НЕРУХОМОСТІ

На сьогоднішній день в Україні сфера капітального будівництва, зокрема і в її проявах, пов'язаних з комплексним створенням або реконструкцією об'єктів нерухомості, знаходиться на етапі достатньо стрімкого розвитку. Не зважаючи на ряд внутрішніх і зовнішніх несприятливих економічних процесів, а також на відсутність прямого спеціального правового регулювання, саме комплексний розвиток об'єктів нерухомості у формі створення нових об'єктів або реконструкції чи часткової специфікації вже існуючих претендує на провідне місце в галузі будівництва як комерційної, так і некомерційної, зокрема житлової нерухомості. Недоцільність подальшого застосування в значній мірі ізольованих один від одного спеціалізованих будівельних процесів, поєднана з необхідністю створення сучасних комплексних проектів нерухомості замість застарілих бетонних «коробок», зведених з порушенням цілої низки норм архітектурно – будівельного, екологічного та урбаністично – ергономічного характеру, об'єктивно висвітлює переваги застосування в сфері капітального будівництва саме механізмів девелопменту нерухомості, які дають змогу надати створюваному об'єкту нової споживчої вартості [3, с. 8].

В такій ситуації як ніколи гостро постає проблема співвідношення приватних комерційних інтересів суб'єктів девелопменту нерухомості, зокрема самого девелопера як центральної дійової особи в зазначених правовідносинах, з суспільними інтересами в сфері гарантування громадянам права на житло. Про-